

Centralna Komisja Egzaminacyjna

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

Układ graficzny © CKE 2010

WPISUJE ZDAJĄCY**KOD**

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*Miejsce
na naklejkę
z kodem*

**EGZAMIN MATURALNY
Z FIZYKI I ASTRONOMII**

POZIOM PODSTAWOWY

MAJ 2011

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron (zadania 1 – 21). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Rozwiązania i odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. W rozwiązaniach zadań rachunkowych przedstaw tok rozumowania prowadzący do ostatecznego wyniku oraz pamiętaj o jednostkach.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
7. Podczas egzaminu możesz korzystać z karty wybranych wzorów i stałych fizycznych, linijki oraz kalkulatora.
8. Zaznaczając odpowiedzi w części karty przeznaczonej dla zdającego, zamaluj pola do tego przeznaczone. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.
9. Na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
10. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Czas pracy:
120 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 50**

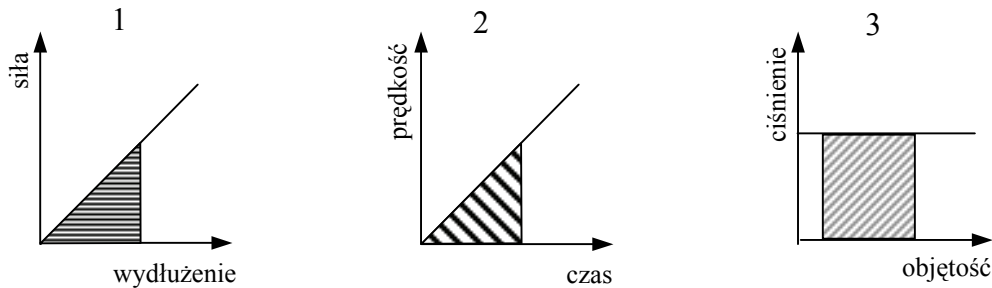
MFA-P1_1P-112

Zadania zamknięte

W zadaniach od 1. do 10. wybierz i zaznacz na karcie odpowiedzi jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 1. (1 pkt)

Na którym z poniższych wykresów zakreskowane pole jest równe wykonanej pracy?

- A. Tylko na 1 B. Tylko na 2 C. Tylko na 1 i 2 D. Tylko na 1 i 3

Zadanie 2. (1 pkt)

Ludzie poszukujący silnych wrażeń mogą wykonać skok spadochronowy z asekuracją instruktora, do którego skaczący „pasażer” jest w czasie lotu przypięty od spodu. Zaraz po opuszczeniu samolotu, przed otwarciem spadochronu, siła wzajemnego oddziaływania skoczków (przekazywana przez pasy ich spinające) jest

www.skokitandemowe.org

- A. równa ciężarowi pasażera.
B. nieco większa od ciężaru pasażera.
C. nieco mniejsza od ciężaru pasażera.
D. bliska zeru.

Zadanie 3. (1 pkt)

Przed soczewką skupiającą o ogniskowej 20 cm umieszczono świecący przedmiot w odległości 10 cm od soczewki. Otrzymano wówczas obraz

- A. pozorny, prosty i powiększony.
B. pozorny, prosty i pomniejszony.
C. rzeczywisty, prosty i powiększony.
D. rzeczywisty, odwrócony i powiększony.

Zadanie 4. (1 pkt)

Izotopami nazywamy

- A. wszystkie atomy, w których liczba elektronów jest mniejsza od liczby protonów.
B. wszystkie naturalne pierwiastki promieniotwórcze.
C. jądra o tych samych liczbach neutronów, ale różnych liczbach atomowych.
D. jądra o tych samych liczbach atomowych, ale o różnych liczbach neutronów.

Zadanie 5. (1 pkt)

Ciało wykonuje prosty ruch harmoniczny. W momencie, w którym prędkość ciała jest maksymalna, jego

- A. energia potencjalna jest maksymalna, a przyspieszenie równe zero.
B. energia potencjalna jest minimalna, a przyspieszenie równe zero.
C. energia potencjalna jest minimalna, a przyspieszenie jest maksymalne.
D. energia potencjalna i przyspieszenie przyjmują wartości maksymalne.

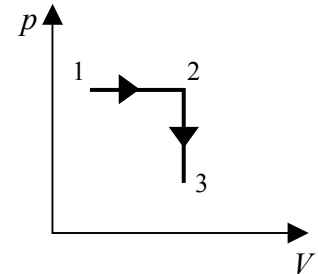
Zadanie 6. (1 pkt)

Wiązkę światła tworzą trzy promienie: czerwony, zielony i niebieski. Po przejściu przez siatkę dyfrakcyjną najbardziej ugięty będzie promień

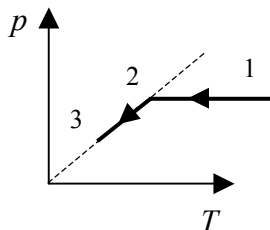
- A. niebieski, a najmniej zielony.
- B. czerwony, a najmniej niebieski.
- C. zielony, a najmniej czerwony.
- D. niebieski, a najmniej czerwony.

Zadanie 7. (1 pkt)

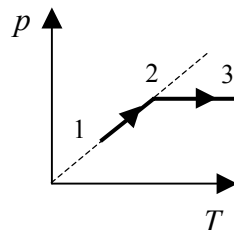
Wykres obok przedstawia proces przemiany gazu doskonałego we współrzędnych $p(V)$.

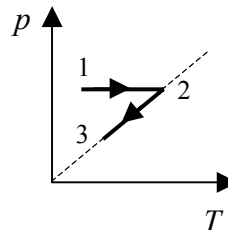
Wybierz poprawny wykres tego procesu we współrzędnych $p(T)$

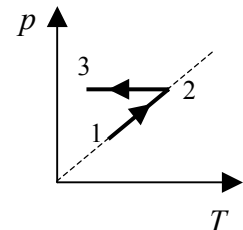
A.

B.

C.

D.

Zadanie 8. (1 pkt)

Księżyc stale zwraca ku Ziemi tę samą stronę, druga strona może być obserwowana tylko przez okrążające Księżyc sondy kosmiczne. Odwrotna strona Księżycza

- A. jest stale oświetlona promieniami słonecznymi.
- B. nigdy nie jest oświetlona promieniami słonecznymi.
- C. jest częściowo oświetlona promieniami słonecznymi, a wielkość części oświetlonej zależy od fazy Księżycza.
- D. jest częściowo oświetlona promieniami słonecznymi, a wielkość części oświetlonej zależy od pory roku.

Zadanie 9. (1 pkt)

Ciało na powierzchni Księżycza ma energię potencjalną grawitacji równą zero, a na wysokości 12 m ma energię potencjalną grawitacji równą 600 J. Podczas spadku swobodnego z wysokości 12 m, na wysokości 4 m energia kinetyczna tego ciała ma wartość

- A. równą 600 J.
- B. równą 400 J.
- C. równą 200 J.
- D. równą 100 J.

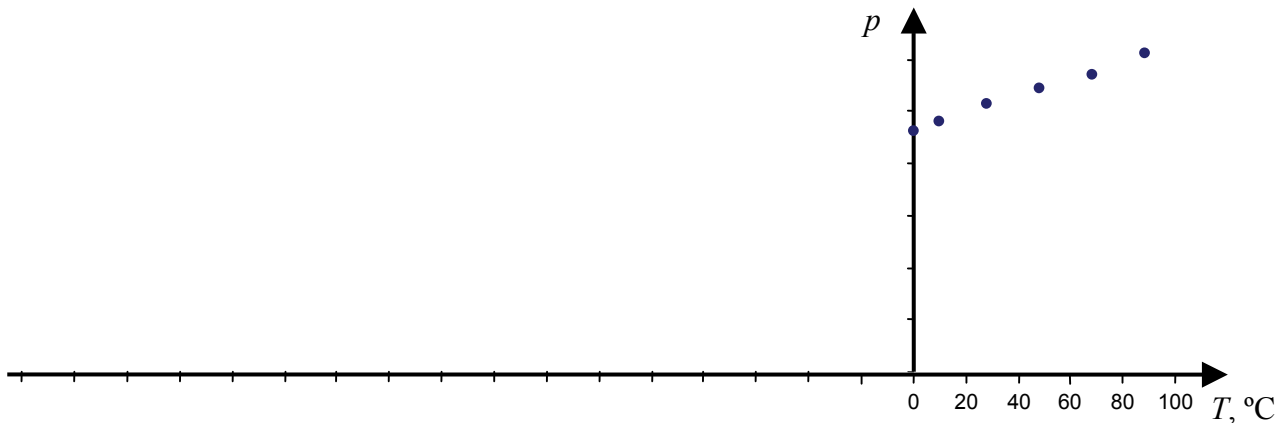
Zadanie 10. (1 pkt)

Diagram H–R (Hertzsprunga–Russella) pozwala

- A. klasyfikować gwiazdy.
- B. klasyfikować galaktyki.
- C. określać lub szacować wiek Wszechświata.
- D. określać lub szacować rozmiary Wszechświata.

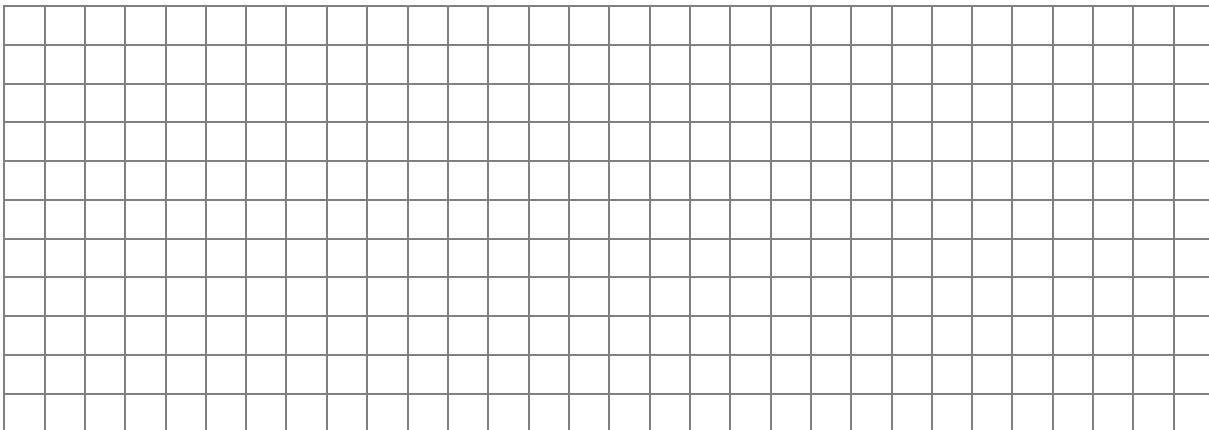
Zadanie 17. Zero bezwzględne (3 pkt)

Uczniowie podgrzewali gaz w zbiorniku o stałej objętości, mierzyli ciśnienie gazu oraz jego temperaturę i zaznaczyli na poniższym wykresie punkty pomiarowe.

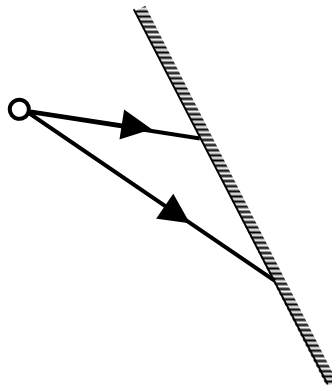

Nauczyciel powiedział, że taki wykres pozwala wyznaczyć temperaturę zera bezwzględnego w stopniach Celsjusza.

Opisz postępowanie prowadzące do tego celu, uzasadnij je na podstawie praw gazu doskonałego i wyznacz z wykresu przybliżoną wartość temperatury 0 K w skali Celsjusza.

Zadanie 18. Zwierciadło (3 pkt)

Rysunek przedstawia 2 wybrane promienie wychodzące z jednego punktu świecącej kuli. Starannie narysuj bieg tych promieni po odbiciu od zwierciadła i skonstruuj obraz świecącej punktu.

Zadanie 19. Rozpad promieniotwórczy (4 pkt)

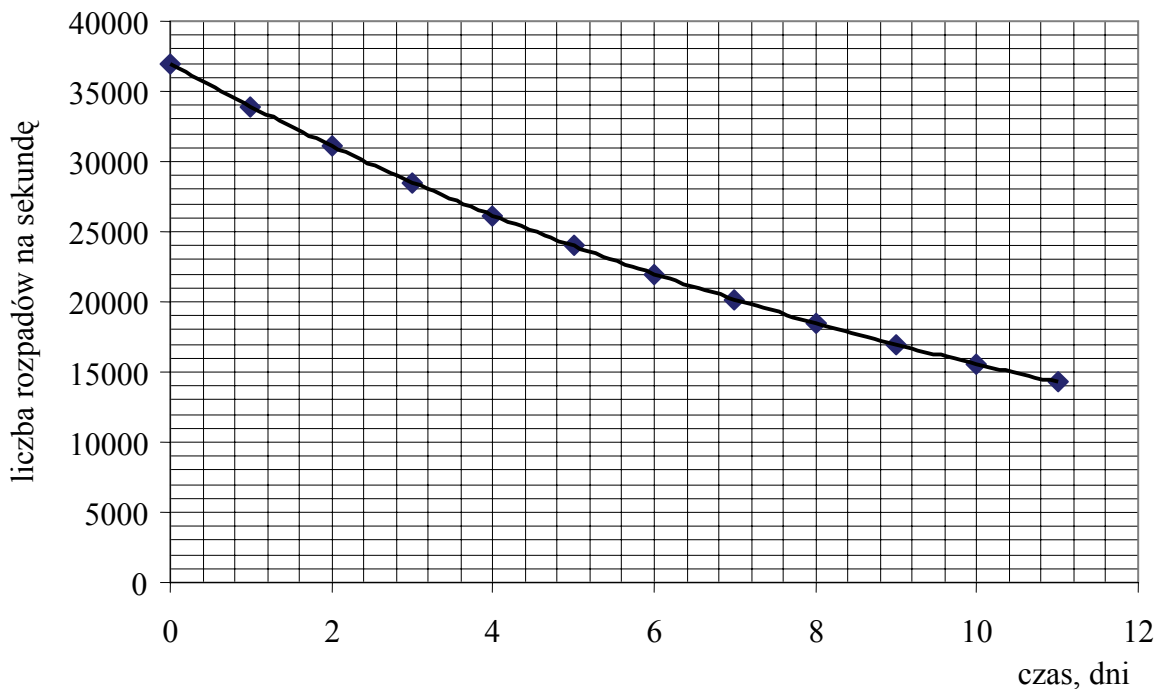
Do badań tarczycy stosuje się jod z niewielką domieszką promieniotwórczego izotopu $^{131}_{53}\text{I}$. Masa tego izotopu wprowadzonego do organizmu wynosi $8 \cdot 10^{-11}$ g (jest to całkowicie nieszkodliwe), a początkowa liczba rozpadów na sekundę jest równa $3,7 \cdot 10^4$. Po rozpadzie $^{131}_{53}\text{I}$ powstaje ksenon $^{131}_{54}\text{Xe}$, który również nie wywiera szkodliwego wpływu na organizm.

Zadanie 19.1 (1 pkt)

Zapisz równanie przemiany jądra jodu w jądro ksenonu.

Zadanie 19.2 (1 pkt)

Poniższy wykres przedstawia zależność liczby rozpadów w próbce od czasu. Wyznacz na jego podstawie okres połowicznego zaniku tego izotopu jodu.

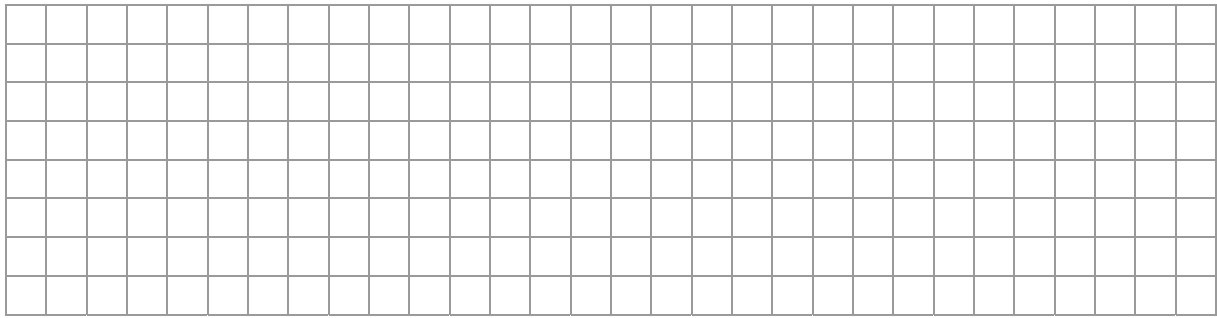

$T_{1/2} =$

Zadanie 19.3 (2 pkt)

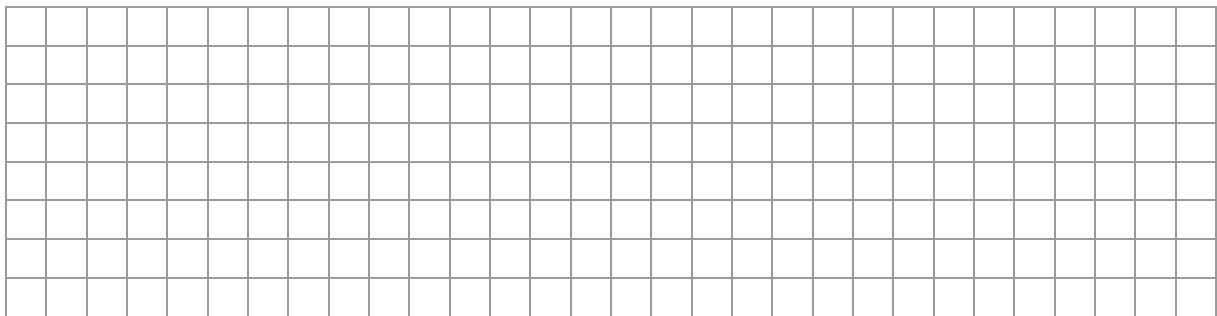
Początkowa masa promieniotwórczego izotopu jodu wynosi $8 \cdot 10^{-11}$ g. Korzystając z wykresu, wyznacz masę jodu po 6 dniach.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	17	18	19.1	19.2	19.3
	Maks. liczba pkt	3	3	1	1	2
	Uzyskana liczba pkt					

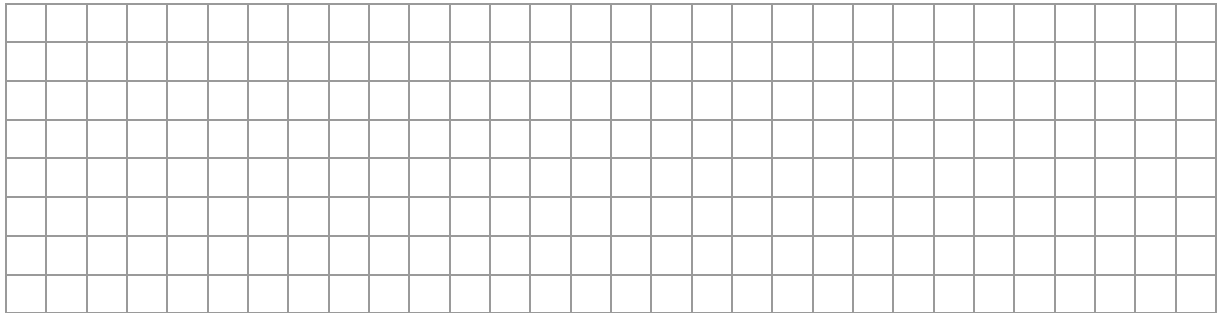
Zadanie 21.2 (1 pkt)

Moc prądu elektrycznego zależy między innymi od jego napięcia, a więc uzyskane dzięki transformatorowi podwyższenie napięcia mogłoby oznaczać zwiększenie mocy prądu. Wyjaśnij, dlaczego podwyższenie napięcia w transformatorze nie jest sprzeczne z zasadą zachowania energii.

Zadanie 21.3 (1 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego do przesyłania energii elektrycznej na duże odległości stosuje się wysokie napięcie.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	20.1	20.2	21.1	21.2	21.3
	Maks. liczba pkt	1	3	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt					

BRUDNOPIS

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

KOD EGZAMINATORA

.....
Czytelny podpis egzaminatora

--	--	--

KOD ZDAJĄCEGO